

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst dat A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

401. Het spook op de spoorbaan. — 402. Avonturen met een Hoed. — 403. Een Woelig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van een Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De Dochter van den Visscher. — 412. De Dochter van den Bezembinder. — 413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragoon van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Alpergids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberghe. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 455. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Twee maal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtvlieger.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraagt ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

Prijs: 60 centiem.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 479

A. HANS

EEN VLUCHT IN RUSLAND

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

EEN VLUCHT IN RUSLAND

I.

Nicolaas Ikowa, een Russische jongen van veertien jaar, die te Sint-Petersburg woonde, kwam in den namiddag van school. Het sneeuwde en er woei een koude wind. Maar Nicolaas was in een dikke pelsjas gekleed, en droeg een muts van vossenvel. Zijn vader, een voorname ambtenaar van de regeering, was rijk.

De knaap bleef voor een groot gebouw staan. Het was een hospitaal en men bracht er juist gewonde soldaten binnen. Nu in Januari 1917, voerde Rusland reeds meer dan twee jaar oorlog tegen Duitschland, en het liep de eene nederlaag na de andere op. Het volk morde, omdat er zoo vele soldaten sneuvelden of zwaar verminkt werden, en de regeering altijd weer nieuwe legers vormde, nu van oudere mannen. Ook leed men honger en koude, want er heerschte gebrek aan levensmiddelen. Maar het was nog gevaarlijk,

om zoo te spreken; ontevredenen werden gevangen genomen, sommigen zelfs dood geschoten...

Nicolaas bleef niet lang voor het hospitaal staan; och, hij had al zoo dikwijls gewonden gezien. En te Petersburg liepen talrijke oud-soldaten met krukken of met één arm.

De jongen huppelde verder; hij was vroolijk gezind. Straks mocht hij met zijn zuster Alja naar het verjaringsfeest van een neefje, Ivan.

Hij kwam thuis, een groote, deftige woning in een der hoofdstraten van de stad. Katarina, de meid, deed open. Ze schreide...

— Wat is er? vroeg Nicolaas.

— O, jonge heer, mijn broer moet naar Siberië... Ze zeggen, dat hij opstandig geweest is in de fabriek... Zijn vrouw is hier komen jammeren. Vraag toch aan uw vader, dat hij mijn broer helpt! Mijnheer wil naar mij niet meer luisteren...

— Is vader al thuis?

— Ja...

— Ik zal ten beste spreken voor uw broer, beloofde Nicolaas, die goedhartig was en medelijden had met de trouwe dienstbode.

Mijnheer Ikowa, een lange, statige man, zat met zijn vrouw in de warme, rijk bemeubelde eetkamer thee te drinken.

Nicolaas was zoo vervuld van hetgeen de meid hem verteld had, dat hij vergat zijn ouders te groeten, maar dadelijk uitriep:

— O, vader, kunt gij Katarina's broer niet van Siberië weg houden?

— Jongen, wees eerst beleefd, sprak mijnheer Ikowa op strengen toon.

— Dag vader, dag moeder, zei Nicolaas wat onthutst.

— Dag Nicolaas, antwoordden de ouders.

— En nu wilt ge over den broer van Katarina spreken? hernam mijnheer.

— Katarina is toch zoo bedroefd...

— Ja... Haar broer moest niet naar den oorlog, omdat hij een gebrek heeft aan zijn voet. Hij mocht in een munitie-fabriek werken en elken avond bij zijn vrouw en kinderen terug keeren. Maar in plaats van goede bommen en kogels voor onze dappere soldaten te maken, was hij opstandig en stookte hij de andere werklieden op tot ongehoorzaamheid... En nu moet hij voor straf naar Siberië... Daar is niets aan te doen... Ik kan en ik wil den man niet helpen; hij is een slechte vaderlander... En kinderen, als gij, moeten zich met zulke zaken niet bemoeien... Ga straks rustig naar het feest van uw neef Ivan.

Nicolaas wist, dat hij nu zwijgen moest.

Hij verliet de kamer, om zich te verkleeden.
Katarina kwam haastig uit de keuken.

— Hebt gij er al over gesproken? vroeg ze.

— Ja, maar vader zegt, dat hij niets kan doen... Het spijt me erg...

— O, het is toch vreeselijk... Mijn broer heeft een vrouw en vier kinderen... En hij moet van hen weg... Hij is onschuldig... Hij zei alleen, dat het nu een hard leven is en zijn vrouw uren voor de winkels moet staan, om wat eten te koopen... en dat ze slechte waren leveren.. Dat is toch zoo voor de arme menschen... jonge heer! Mijn broer zei ook nog, dat de oorlog te lang duurde. Maar er is daar een opzichter, die mijn broer niet kan verdragen... Hij heeft kwaad van hem gesproken bij den bestuurder van de fabriek...

Nicolaas wist wel, dat er dikwijls mannen en vrouwen onrechtvaardig naar Siberië verbannen werden...

— En nu gaat mijn broer zoo ver weg! kermde Katarina. Naar Siberië, waar de bannelingen als slaven moeten werken, waar zoo velen dood vriezen... O, hij zal nooit meer zijn vrouw en kinderen terug zien! Het is verschrikkelijk!...

Nicolaas kon haar niet helpen... Hij ging naar boven... Ja, in Siberië moest het wreed

toegaan bij de bannelingen... Hij had er wel staaltjes van gehoord... Hij kon niet begrijpen, dat vader weigerde een goed woord voor den broer van Katarina te doen... Hij sprak toch elken dag met ministers...

Toen Nicolaas zich verkleed had, kwam zijn zuster Alja thuis. Ze was twaalf jaar; een knecht had haar van de school gehaald. Het meisje vernam nu ook, wat er met Katarina's broer zou gebeuren. Maar ze kreeg van haar vader hetzelfde verbod; ze mocht niet over den gestrafte spreken...

Het sneeuwde zoo hard, dat de straten weldra blank lagen. De knecht moest de kinderen met de slede weg brengen naar het huis van hun oom en tante. Twee paarden trokken de slede voort en aan hun hoog harnas rinkelden bellen. Nicolaas en Alja zaten warm ingeduffeld; ze zagen veel armoedig gekleede mannen, vrouwen en kinderen. Een groote kerel stak de vuist naar hen uit, en trok een grijnzend gezicht.

— Waarom is die man zoo boos op ons? vroeg Alja.

— Omdat wij in een slede zitten... en goed gekleed zijn, antwoordde haar broer. Er is veel ontevredenheid, en op school zeggen sommige jongens, dat het opstand zal worden.

— Wat is dat, opstand?

— Dan plunderen die mannen en vrouwen de huizen van de rijken en de winkels...

— O, dat zou toch verschrikkelijk zijn!

— Maar dan jaagt de politie ze weg. Ge moet niet bang wezen... De arme menschen hebben honger... ze kunnen niet vroolijk zijn. En van veel kinderen is de vader in den oorlog dood geschoten... of erg verminkt.

— Waarom is er niet meer eten te koop?

— O, zoo veel boeren zijn in het leger en ze kunnen dus niet op de velden werken. Dan groeit er te weinig. Ik wilde, dat de oorlog maar gauw gedaan was...

— Dan komen de Duitschers hier...

— Ik bedoel natuurlijk, als wij het wonen...

— Wij winnen toch!

— Ja, dat staat in de gazet...

— Vader zegt het ook...

— Ja...

— Maar we moeten zeker nog meer winnen...

Nicolaas hoorde van de jongens op school, heel andere berichten... Hij wist zelf niet, wat hij kon gelooven.

De kinderen kwamen in het groote huis van hun oom en tante aan. Ze hadden geschenken mee voor hun neef Ivan... Er waren nog meer

jongens en meisjes op bezoek... Er werd lekker gegeten en gedronken. Men deed spelletjes en danste... Een jufvrouw speelde op de piano.

Nicolaas was toch niet echt vroolijk. Hij kon niet begrijpen, waarom er hier en bij hem thuis zulk een overvloed was en de arme menschen uren aan winkels moesten staan om wat slechte levensmiddelen te koopen... En dan die muziek, dat gelach, die vreugde, terwijl er zoo veel jongens en mannen stierven... of in de hospitalen vreeselijke pijnen leden!

Hij was tevreden, toen tegen elf uur de knecht hem en Alfa kwam afhalen...

De sneeuw lag nu nog veel dikker en zacht gleeed de slede er over heen... De huizen en torens stonden met witte kappen.

Eensklaps zagen de kinderen in de verte lichten. De knecht stuurde de slede om een hoekje in een zijstraat.

— Wat is er? vroeg Nicolaas.

— Ik maak plaats voor de Siberische tract... ze komt ginder aan... Het zijn gevangenen, die naar den trein worden gebracht. Ze moeten naar Siberië...

— O, zou de broer van Katarina er ook bij zijn? vroeg Alfa.

— Misschien wel, hernam de knecht.

De droevige stoet kwam nader en de kinderen

hoorden kettingen rammelen... Er was een groote groep mannen, en ook eenige vrouwen liepen er bij. Soldaten te paard omringden hen en sommigen droegen fakkels, welk een rossig schijnsel verspreidden. De gevangenen waren aan handen en voeten geboeid... Ze stapten lastig door de sneeuw. Allen waren ellendig gekleed en moesten wel hevige koude lijden. De meesten hielden het hoofd moedeloos gebogen...

Weenende vrouwen en kinderen volgden. Maar als ze te dicht naderden, zwaaiden eenige politiemannen, die de stoet sloten, met hun sabels..

De triestige optocht was voorbij en de knecht kon de slede terug brengen in de hoofdstraat. Alja had de tranen in de oogen.

— Wat hebben die menschen dan toch gedaan? vroeg ze aan den knecht.

— Ik weet het niet! klonk het wat nijdig terug. Men moet tegenwoordig niet veel mispikkelen, om naar Siberië gestuurd te worden! bromde de knecht voor zich heen.

Toen Nicolaas en Alfa thuis kwamen, zei hun moeder, dat vader nog naar het kantoor geroepen was. Er scheen opeens veel werk te zijn. Mevrouw Ikowa scheen ongerust. Even vroeg ze, of het feest plezierig was geweest.

— Ja, zei Alfa. Maar toen we naar huis reden, heb ik verdriet gehad.

Ze sprak over de gevangenen.

— Ja, dat is treurig, zei moeder. Maar er zijn veel oproerige menschen in de stad. De politie moet streng zijn...

Ze stuurde Nicolaas en Alfa dadelijk naar bed. Zelf bleef ze nog op.

— Siberië... oorlog... nood... ellende... o, als er maar geen storm gezaaid is, mompelde ze.

't Was al na middernacht, toen mijnheer van het ministerie terug keerde. Hij zag er bezorgd uit.

— Waarom nog niet gaan slapen, Griselda? vroeg hij.

— Omdat ik toch wakker zou liggen! Welk nieuws is er nu?

— Slecht... Overal groeit de ontevredenheid... Er zijn door de stad papieren verspreid, om het volk op te ruien, en te eischen, dat de Czaar afstand zou doen van den troon... Men houdt oproerige vergaderingen.

De Czaar was de vorst van het groote Russische rijk.

— Veel soldaten loopen van het front weg, vervolgde de heer Ikowa. Ze beweren, dat er verraad is... en de Duitschers van al onze plannen ingelicht worden. Het is in elk geval een warboel, zoowel bij de regeering als bij het legerbestuur. Ik vrees, dat alles verkeerd loopt.

Er zijn nu zeer strenge maatregelen genomen en vannacht worden er oproerigen aangehouden... Maar zal het baten? Neemt het gevaar toe, dan vertrekken we naar het kasteel van vader... Ginds op den verren buiten, zal het nog heel rustig zijn...

— Ons huis verlaten! kloeg mevrouw.

— We kunnen niet wachten tot er geplunderd en vermoord wordt. We zullen alles nog afzien... De toestand is echter buitengewoon ernstig... O, we hebben veel onbekwame officieren... En er wordt geknoeid, en gestolen bij de leveringen; de soldaten krijgen slecht eten, slechte kleedij... Met hoopen sneuvelen ze in niet voorbereide aanvallen... De Czaar zelf trekt er zich weinig van aan... Hoe minder men hem over den oorlog spreekt, hoe liever...

— Hij is toch in het hoofdkwartier van het leger...

— Ja, maar ver van de troepen... En hij kijkt al leelijk, wanneer de generaals hem hun plannen voorleggen... Hij is een beste man, doch veel te zwak...

Zoo was er onrust in vele huizen... Men wist, dat het oproer smeulde en elk oogenblik als een fel vuur kon oplaaien.

Den volgenden dag, vertelde Katarina weened, dat haar broer al weggevoerd was.

II.

Een week later kwam mijnheer Ikowa in den namiddag haastig van zijn kantoor naar huis. De kinderen waren niet op school geweest. Er heerschte te veel onrust in de stad.

— We moeten om zeven uur met een avond-trein vertrekken, zei de heer Ikowa tot zijn vrouw. Ik heb al naar vader getelegrafeerd, dat we komen. Er zullen hier in de stad erge dingen gebeuren... Op alle pleinen worden redevoeringen gehouden door mannen, die op den Czaar en de regeering schimpen. Het volk heeft reeds eenige winkels geplunderd. De politie joeg de bende uiteen, maar zal ze het morgen nog kunnen? Er wordt openlijk geroepen, dat de Czaar moet heengaan. In een paar fabrieken is er al staking. Ja, het is tijd, dat we vertrekken... We kunnen bij vader afzien, wat er verder gebeurt.

Nu werd het plots zeer druk in huis. Katarina, die erg donker keek, omdat haar broer werkelijk naar Siberië gestuurd was en mijnheer niets voor hem had wilen doen, weigerde mee te gaan. Ze zou te Sint-Petersburg blijven. Een tweede dienstbode wilde evenmin haar familie

verlaten. De knecht moest op het huis passen... Misschien zou het vrij blijven van plundering.

Nicolaas en Alfa waren eerst blijde, dat ze naar grootvader en grootmoeder mochten, maar hun vreugde verminderde, toen ze begrepen, dat de reis eigenlijk een vlucht zou zijn. Ze namen zelfs geen afscheid van ooms en tantes.

Er werden valiezen ingepakt, meest met kostbaarheden, want veel mocht men niet meemen, daar de treinen altijd overvol waren.. Bij de ouders van mijnheer Ikowa was linnengoed genoeg en konden andere kleren gemaakt worden.

De knecht bracht het gezin met de slede naar het station. De stad was vol beweging en ge-woel.

De trein stond klaar. Meer ambtenaren vertrokken; zij lieten eigenlijk dien trein rijden... Nog hadden ze macht...

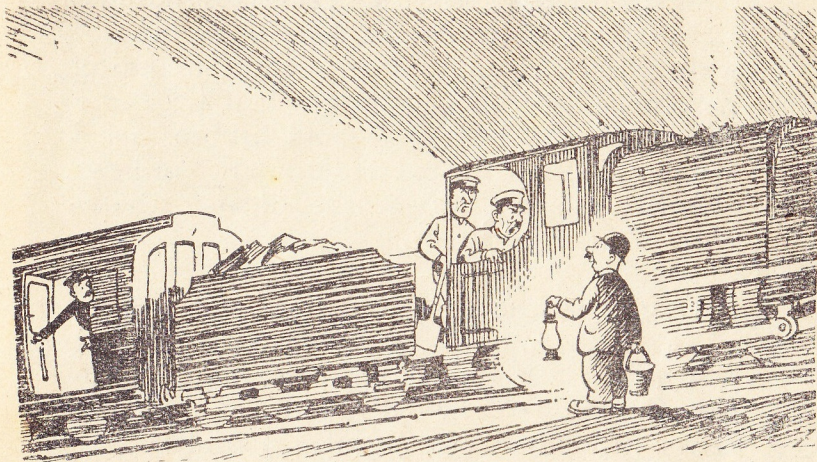
Het was een lange rit naar het Noorden. De familie Ikowa zou pas den volgenden namiddag ter bestemming zijn.

De trein moest dikwijls stoppen... Het was druk op de lijn, door den oorlog.

De kinderen sliepen in. De ouders zaten in treurige gedachten. Mijnheer was nijdig. Wie had ooit kunnen vermoeden dat hij, de rijke, voorname ambtenaar, op de vlucht zou moeten

gaan voor arbeiders? En nu gebeurde het toch.

Maar dan bepeinsde hij, alles wat er geschied was in vroegere jaren. Men had het volk dom gehouden, het zijn rechten ontzegd, en het verdrukt. Men liet het verslaafd aan den drank. Millioenen leefden in ellendige hutten en voor hun beschaving was weinig gedaan geworden.

Ambtenaren logen, bedrogen, stalen, speelden den baas. En toen kwam de wreede oorlog, die thans uitliep op revolutie.

De trein stopte aan een brug... Wat was er nu weer? De machinist had een rood sein gezien en hij en de stoker keken zijwaarts uit de

locomotief. Ook de hoofdwachter opende de deur van den goederenwagen...

Een man stond op de lijn. Hij vroeg om steenkool...

— Moet ge daarvoor den trein laten stil houden? schreeuwde de machinist. Het lijkt wel of ge gek zijt.

Maar het was een list. Eensklaps doemden wel dertig soldaten op. Ze moesten de brug bewaken, doch zaten al dagen zonder brandstof. Ze plunderden den kolenwagen half leeg, en ze zouden er wel alles uitgegooid hebben, als de machinist niet eensklaps de locomotief in beweging had gebracht... Een paar soldaten schoten, doch raakten niemand.

De reizigers hoorden, wat er gebeurd was.

— Ja, de soldaten spelen nu den baas. 't Is nog maar een begin, zei een passagier tot mijnheer Ikowa. 't Verwondert me, dat ze ons de jassen en mantels niet afgenomen hebben... En ons geld... We kunnen alles verwachten.

Allen waren bevreesd voor wat er nog kon gebeuren. Maar in een station mocht de machinist zijn kolenwagen weer vullen. Gelukkig had moeder levensmiddelen meegenomen. Onderwege was er niets te krijgen.

De kinderen ontwaakten 's morgens loom.

huiverig en vermoeid nog. Ze keken naar het somber landschap. Hier lag de sneeuw zeer dik. Armzalige dorpen schenen verlaten. Dan weer waren het eindelooze bosschen. Men zag soms vrouwen en kinderen hout van de boomen kappen. Overal hing als treurnis en ellende.

Weer moest de trein wachten aan een hoofdstation, en toen zagen de reizigers een vreeselijk tooneel.

In vuile beestenwagens zaten en stonden mannen van dertig tot veertig jaar. Ze waren opgeroepen, om soldaat te worden en moesten nu vertrekken. Gendarmen met getrokken sabel, hielden de wacht, want er bevond zich binnen het station een groote menigte vrouwen en kinderen. Ze klampten zich aan de wagens vast. Ze wilden de mannen niet laten gaan...

— Nooit komen ze meer terug! schreeuwden ze.

De gendarmen rukten hen weg... De vrouwen verweerden zich, sloegen en krabten en schopten. Sommigen werden gewond.

Een overste gaf bevel, om den trein te laten vertrekken. Toen wierpen vrouwen en kinderen zich schreiend op de rails voor de locomotief...

— Rijd dan maar over ons! raasde er een. We zullen de vaders en mannen hier houden! Als zij sterven, willen wij ook liever dood zijn!...

— O, het is verschrikkelijk, zei mevrouw Ikowa tot haar man.

Alfa wendde het gezicht van die tooneelen af... Ze kon er niet langer naar kijken...

Mijnheer zweeg... Maar nu begreep hij beter, wat er op de hoeven en in de hutten moest omgaan...

Eindelijk konden de gendarmen de menigte op zijde jagen... De trein reed heen... Gejammer klonk hem na.

— Die mannen geraken niet meer aan het front, zei de medereiziger tot den heer Ikowa. Ze rijden de revolutie tegemoet... Wie weet, is de Czaar vandaag nog de vorst van Rusland! Ik ga naar mijn geboortedorp... Ik heb er een broer wonen... Maar na eenige weken is het er misschien zoo roerig als in de hoofdstad.

De trein reed eindelijk weer door. En opnieuw zagen de passagiers het sombere land, en armoedige dorpen, die zonder leven schenen.

Pas tegen den avond bereikten de Ikowa's het stadje in welks omgeving grootvader en groot-

moeder woonden. De stationsoverste kende de familie en groette beleefd. Hij zei, dat een be-
diende reeds uren wachtte.

Het kasteel stond nog een heel eind verder.

— De trein is veel te laat, sprak de overste. Maar al het verkeer is elken dag in de war.

Hij geleidde de reizigers naar de uitgang.

— Vader heeft toch gelukkig mijn telegram ontvangen. Ja, daar is Serge, de koetsier met de slede... O, nu zullen we spoedig warm en veilig bij het vuur zitten, sprak mijnheer tot zijn vrouw en kinderen.

Serge was reeds een man op leeftijd. Onderdanig groette hij de familie, die hier elken zomer kwam.

— Is thuis alles wel? vroeg de heer Ikowa.

— Mijnheer en mevrouw zijn Goddank gezond... Maar ze leven ook in onrust, antwoordde de dienaar.

— Over ons?

— Ja... en over alles wat er hier in het ronde gebeurt... We hebben niet alleen last van de wolven, die uit de bosschen komen, maar ook van rooversbenden... Er zwerven ontevreden menschen rond, gevluchte soldaten en mannen, die niet naar den oorlog willen... Ze stelen eten...

— Ook hier al! sprak de heer Ikowa zuchtend.

Dit bericht viel hem zeer tegen. Breidde de revolutie zich dan tegelijk over heel Rusland uit? Och, zooals men te Sint-Petersburg sprak. deed men het overal. In alle streken immers heerschte armoede, en weende men om gesnevelde vaders, echtgenooten en zonen.

— Mijnheer, hier is een geweer voor u, zei Serge. We zullen wel wolven ontmoeten...

Alja slaakte een kreet van angst... Nicolaas was ook geschrokken.

— Kom, kom, 't zal zoo erg niet zijn, meende mijnheer. Laten we dadelijk vertrekken! En straks zitten we bij grootvader en grootmoeder...

Serge droeg de valiezen in de slede. Grootmoeder had een hoop pelzen meegegeven en de reizigers wikkelden er zich heelemaal in. Er woei een gure wind, en het was bitter koud.

De paarden trokken de slede vlug over de besneeuwde vlakke. Het was nog niet geheel donker. Het eerste half uur gebeurde er niets... Toen werden de paarden onrustig. Serge merkte het dadelijk...

— Wolven in de buurt, zei hij stil tot mijnheer.

De kinderen verstonden het niet. Ze zaten geheel weggedoken in de dekens en mantels. Hun oogen waren nauwelijks vrij. Vader hield zijn

geweer gereed. Zijn vinger vroomde haast aan den trekker vast. Plots hoorde men een vreeslijk gehuil... Nicolaas en Alfa grepen hun moeder bij den arm.

— Wolven? vroegen ze.

— Niet bang zijn, antwoordde mevrouw Ikowa, al beefde ze zelve van angst.

Eensklaps sprongen drie wolven naar de paarden, die geweldig steigerden, en van vrees hinnikten... Een schot klonk, dan nog een... Twee wolven tuimelden neer... De derde, en anderen, die aangerend kwamen, wierpen zich op de gewonde dieren, om die eerst te verslinden. Zoo erg neep de honger...

— Dat is tijd gewonnen, zei vader.

Serge zette de paarden aan. Een er van begon te hinken...

— Karo heeft toch een beet gehad in zijn linkervoeroot, zei de koetsier verschrikt... Kijk, het bloed druppelt op de sneeuw... O, het beest kan niet voort... en houdt de anderen tegen. Ik moet het uitspannen en achterlaten... Er zit niets anders op...

Dadelijk bracht hij de slede tot stilstand... Hij haalde dan een groot mes te voorschijn, en sneed de riemen door...

— Karo, jongen, ik heb er verdriet van... maar menschen gaan voor, zei Serge. We moeten ons weg maken. Volg, zoo ge kunt...

Hij bracht het gareel in orde... en sprong weer op de slede...

— Het gewonde paard zou ons beletten vlug door te rijden en dan kregen de wolven vrij spel, zei Serge als verontschuldigd.

— Ja, ik begrijp het, antwoordde mijnheer. Vooruit! Ze zullen ginder niet lang werk hebben met hun twee makkers...

— O, neen! 't Is voor de uitgehongerde beesten maar een slok...

— Mag Karo niet mee? vroeg Alfa.

— Het kan niet zijn, sprak vader.

Het gekwetste paard hinkte op drie pooten de slede achterna en hinnikte van angst, want het begreep, welk lot het nu wachtte. Ook een dier worstelt om zijn leven...

— Hoor, de wolven, zei Serge, met droefheid in de stem. Ze hebben Karo in 't oog... Arm beast... Ik zag de vrees en het verdriet in zijn oogen... Het is verloren...

Akelig huilden de wolven... Dan klonk een woeste kreet...

— Dat is Karo nog... De wolven hebben hem! hernam de koetsier. Het lijden zal maar een oogenblik duren.

Ieder was stil... en begreep, dat het paard thans verslonden werd... Nicolaas dacht plots aan de soldaten... Hoe velen van hen hadden ook

getracht hinkend en strompelend weg te geraken en waren gewond neer gevallen... om ellendig te sterven op het slagveld... Als men nu al zoo sterk dit drama van een paard voelde, wat moest dan de vreeselijke slachting van menschen wel zijn!

De slede vloog over de sneeuw... Weer loeide het gehuil der wolven, die, na Karo verslonden te hebben, de reizigers opnieuw achterna zetten... Altijd nog de honger, die hen dreef... En dan kunnen de wolven zeer bloeddorstig zijn.

Een wolf vertoont zich meestal bij dag alleen in de eenzame bosschen. Als het donker wordt, durft hij de bewoonde streken te naderen. In Lente en Zomer leven wolven slechts met twee of drie bij elkaar en kort na den Zomer houden zij zich bij hun wijfje en jongen. Maar 's Winters vereenigen deze dieren zich tot troepen en dan zwerven ze in één nacht wel vijftig tot zeventig kilometer ver. Ze maken jacht op vogels, kleine dieren, doch 's Winters vallen ze ook het vee aan, honden en paarden. 't Liefst vermijdt een wolf den mensch; drijft de honger hem, dan ontziet hij niets.

En zoo joeg de troep nu achter de slede aan. De paarden werden weer onrustig, een bewijs, dat de wilde dieren afstand wonnen. Mijnheer Ikowa keerde zich om en hield zijn geweer ge-

reed. Weldra schoot hij nogmaals eenige keeren. Het gehuil werd geweldiger... De beesten vonden opnieuw een prooi in eigen makkers. Van angst liepen de paarden nog sneller...

— De wolven zijn dezen Winter stouter dan andere jaren, zei Serge. Door den oorlog is er minder vee in den omtrek... Eergisteren heeft men nog drie van die beesten in 't midden van het dorp gedood. Ze snuffelden rond de hutten. Verleden week werd er een kind opgegeten...

— Vertel dat niet... Nicolaas en Alfa zijn al bang genoeg, fluisterde mijnheer.

— 't Is waar... We zijn er bijna... Arme Karo... Maar wat is een paard, nu er millioenen menschen gedood worden, heel de wereld over... Zou de oorlog eindigen? vroeg Serge.

— Ik weet er niets van...

— Men vertelt hier, dat de czaar den troon verlaten heeft...

— 't Is niet waar...

— Ja, er zal wel veel gelogen worden...

Mijnheer bewonderde toch de kalmte van den ouden dienaar. Zelf stond hij zenuwachtig met het geweer in de handen, waarop hij telkens zijn adem blies, zoo koud had hij het...

Men bereikte de eerste hoeven...

— 't Gevaar is voorbij! beweerde Serge.

— Kunnen de wolven ons niets meer doen? vroeg Alfa.

— Neen, kindje, sprak moeder. We zijn dadelijk bij grootvader en grootmoeder... God zij gedankt!

Nu hoorden de reizigers het gehuil niet meer. De slede gleed door een dorpje, dat reeds ingeslapen scheen en wat later hield ze voor een hel verlicht kasteel stil.

Grootvader, een nog krasse man, verscheen dadelijk aan de deur.

— Goddank, daar zijt ge! riep hij blijde uit. Ik was zoo angstig. Ja, ik ben zeer ongerust geweest...

Bedienden schoten toe en hielpen de familie naar binnen... Grootmoeder, een oude, statige dame, weende van aandoening, toen ze allen begroette...

O, wat deed toen de warmte in de huiskamer heerlijk aan!

Alfa sprak dadelijk opgewonden over de wolven...

— Het was dom van me niet meer bedienden meegezonden te hebben, maar ik verwachtte u al in het begin van den namiddag, en dan vertoon die beesten zich nog niet, zei grootvader. De trein was zeker veel te laat...

Nicolaas praatte medelijdend over Karo.

Het eten werd opgediend. Grootvader begon dadelijk met vader over den toestand van het

land te spreken. Hij vroeg naar het nieuws uit Sint-Petersburg.

— Ja, het loopt mis, zei hij dan. Wat hangt er Rusland boven het hoofd... Ook hier komen vreemdelingen het volk tot revolutie aanzetten. Revolutie? Wat zal het dan zijn? O, zeker, er moet veel verbeterd worden. Dat heb ik over jaren al gezegd... Er zijn schandelijke dingen met het volk gebeurd... En de oorlog werd slecht gevoerd...

't Was geen prettige overkomst, maar eigenlijk een bange vlucht...

En toch scheen hier op het kasteel alles zoo rustig. Grootvader Ikowa had veel pachters en hij was goed voor hen. Hij behandelde ze rechtvaardig. Doch er woonden in het ronde andere heeren, die meenden met het volk te mogen doen, wat ze wilden. Ze lieten mannen slaan met een knuppel, eischten allerlei bijwerk, waarvoor ze geen loon betaalden en bekommerden er zich niet om, dat gezinnen in ellendige hutten woonden. Ze zeiden, dat de heer Ikowa veel te zacht was.

De kinderen bleven niet lang meer op. Ze waren zeer vermoeid van de lange reis. Grootmoeder en moeder gingen mee naar boven. Op de slaapkamers brandde heerlijk een kachel. De bedden waren zacht...

Nicolaas lag warm onder de dikke deken... Hij kon toch niet dadelijk slapen... Er was in korten tijd zooveel gebeurd. Hij dacht aan Katarina en haar broer, aan de vrouwen en kinderen, die den trein niet wilden laten vertrekken, aan Karo en de wolven, aan weggelopen soldaten...

III.

Een week was de familie nu al bij grootvader en grootmoeder. En nog scheen het leven hier zoo rustig. Uit Sint-Petersburg hoorde men ander nieuws. De soldaten en werklieden vormden er het bestuur. Ze waren meester in de stad. Men vertelde, dat de czaar gevangen was genomen...

— Bij ons gebeurt er niets, meende grootmoeder.

Maar grootvader keek toch bezorgd.

Op een morgen kwam Serge, de koetsier, met ernstig gelaat binnen.

— Vannacht hebben ze het kasteel van mijnheer Powski geplunderd, zei hij.

Allen schrokken.

— Wie heeft dat gedaan? vroeg grootvader.

— Soldaten die uit den oorlog teruggekeerd zijn en tot gisteren in de bosschen schuilden. Ze

kwamen er 's avonds uit... En menschen uit het dorp liepen met hen mee. Mijnheer Powski wilde door het venster op hen schieten. Dan hebben de mannen de deur open gestooten met een balk. Ze drongen in huis. Ze zochten eerst mijnheer Powski... Ze hebben hem eindelijk in den kelder achter vaten gevonden en hem dan naar buiten gesleurd en aan een boom opgehangen...

— Wat, is hij vermoord? kreet grootvader.

— Ja... En uit het kasteel werd alles weggesleurd... Nu zijn ze naar het landgoed van mijnheer Vladimir...

— De revolutie is tot hier genaderd, zei de heer Ikowa.

— Maar mij zullen ze niets doen, ik ben altijd goed en rechtvaardig geweest, sprak grootvader. Men wist, dat Powski dezen Zomer veel levensmiddelen opgekocht had en ze nu duur verkocht... En Vladimir heeft nooit een arm mensch willen helpen...

Toch heerschte er op het kasteel een ernstige stemming... Allen bleven binnen. De kinderen zaten stil bij hun ouders. Alleen Serge trok er nu en dan op uit, om meer nieuws te hooren.

Tegen den avond kwam hij gejaagd terug. Hij moest dadelijk den ouden heer spreken.

— O, straks komen de plunderaars naar hier! riep hij ontdaan uit.

— Hoe weet ge dat? vroeg grootvader zeer verschrikt.

— Uw naam staat op een lijst, die aan den muur van Stefans herberg hangt. Nog vier landgoederen moeten geplunderd worden...

— Dat zullen de menschen van ons dorp niet toelaten! beweerde grootmoeder.

— Mevrouw, reken niet op hen, hernam Serge. Velen, die u altijd diep hebben gegroet, zeggen nu ook, dat ge tot de verdrukkers behoort...

— Hoe durven ze!

— En anderen, die u nog achten, zwijgen. Ze wagen het niet iets goeds van u te vertellen. Ze zijn veel te bang voor de vreemde kerels, die met de soldaten meegekomen zijn. O, ge moet vluchten!

— Vluchten! herhaalde grootvader.

— Mijnheer, denk aan Powski, zei Serge. Hij hangt nog aan den tak... hij is al stijf bevroren. En kraaien zwermen er rond...

Alfa begon te schreien, en klampte zich aan haar moeder vast.

— Maar ik ben toch niet als Powski, zei de oude heer.

— Ge woont op een kasteel... en dat is ge-

noeg... Ik hoorde een dier vreemdelingen zeggen, dat allen, die op kasteelen leven, dieven en verdrukkers zijn... Bij een revolutie verliezen veel menschen het hoofd... En dan mogen plunderen, denk eens aan! Er zwerft allerlei volk van elders rond, waarschuwde de trouwe dienaar. O, vlucht, eer het te laat is... Ik zal maar alles meedeelen wat ik hoorde. Ze weten ook, dat mijnheer Ikowa uit Sint-Petersburg hier is. En die bazen beweren, dat hij daar tot de politieoversten behoorde en weggeloopt is, om niet gedood te worden...

— Serge heeft gelijk... we moeten vluchten! sprak vader. De menschen gelooven alles, wat er van ons verteld wordt... Laten we tenminste ons leven redden!

Vluchten! Opeens dit warme, gezellige huis verlaten...

— En waar kunnen we heen? vroeg grootvader wanhopig.

— Naar de hoeve van Renski, zei Serge. Die is ver van het dorp... Mag ik de slede inspannen?

— Moet ik nu werkelijk weg voor menschen, die me altijd geacht hebben! riep grootvader uit.

— Voor vreemde opruiers! zei zijn zoon. Laat ons niet taimen.

Wat men over hem zelf vertelde, had hem nog meer ongerust gemaakt.

— Maar wat moet ik allemaal meenemen? vroeg grootmoeder, schreiend.

— Serge, laat twee sleden voorkomen! gebood mijnheer Ikowa.

De bedienden brachten haastig mantels, jassen, pelzen, en dekens, en ook levensmiddelen. Grootvader en grootmoeder haalden hun geld en juweelen... Mevrouw Ikowa pakte haar valiezen weer in...

De kachels ronkten, het huis lokte om te blijven, maar straks kon er een wilde menigte binnen dringen...

De sleden stonden spoedig klaar. De familie nam plaats en men stapelde de bagage op.

— Als ik de kans zie breng ik nog beddegoed en kleeven naar de hoeve, beloofde Serge.

De sleden vertrokken. In het dorp scheen alles toch zoo rustig, maar uit Stefans herberg klonk gejoel...

Men reed nu over de vlakte. En na een half uur bereikte men de hoeve. Renski en zijn vrouw keken verbaasd op. Toen ze de reden van dit onverwacht bezoek vernamen, waren ze verontwaardigd. Dadelijk stookten ze het vuur op. Ze betoonden zich zeer hartelijk.

Serge en de andere bedienden reden met de

sleden terug. Mijnheer Ikowa ging nog eens mee, al was het met vrees in het gemoed.

Het kasteel lag daar stil in den avond. De meiden zeiden, dat er nog niemand geweest was. De heer Ikowa liet nog meer levensmiddelen uit de kassen en den kelder halen. Hij gelastte matrassen op te laden.

Eensklaps hoorde men lawaai.

— Daar zijn ze! riep Serge verschrikt uit. Waar komen ze ineens vandaan?

In het schijnsel van vlamme harsfakkels naderde een groote menigte.

— Nu is het hier de beurt! schreeuwde een reusachtige kerel. Menschen, bevrijdt u van uw verdrukkers! En lijdt geen armoede en koude meer! Alloh... doe open! beval hij. Wel, de sleden staan klaar... Ze hebben lont geroken en willen vluchten. Maar dat gaat niet meer... De tiran uit Sint-Petersburg is er ook!

Hij bonsde op de deur. Bevend stond mijnheer Ikowa in de gang.

— Kom langs de achterdeur weg! zei Serge. Alleen een haastige vlucht kan u het leven redden!

Ook de bedienden slopen heen. Niemand durfde blijven...

— Ze gaan aan den haal! riep iemand, die het kasteel bespiedde.

— Loopen! drong Serge aan.

Hij nam mijnheer Ikowa bij den arm en voerde hem mee door den hof, in een boschje... Rond het kasteel bewogen zich fakkels. Men zocht blijkbaar de vluchtelingen... Serge wees aan den zoon van zijn meester den weg, om het dorp heen. De andere bedienden bleven achter. En de koetsier en mijnheer Ikowa doolden dan over de besneeuwde vlakke. Ze bereikten eindelijk de hoeve, waar hun nieuws groote ontsteltenis wekte.

— Hier zijn we nog niet veilig, zei mijnheer Ikowa. De oproerlingen zullen wel begrijpen, waar we zitten.

— Vannacht kunt ge niet verder; de wolven zouden u verscheuren, beweerde Renski. En de plundersaars wagen zich dan ook niet buiten het dorp...

Grootvader weende.

— Altijd zoo goed geweest voor de menschen en geen een verdedigt mij, kloeg hij wanhopig.

— Die het zouden willen, durven niet, sprak de landbouwer.

't Was een bange nacht. Men hoorde wolven huilen. De wind gierde om de hoeve. De kinderen waren in slaap gevallen. De grooten slo ten geen oog.

's Morgens kwam een der andere bedienden.

Hij vertelde, dat het gansche kasteel geplunderd was. In een paar kamers woonden soldaten, die het dorp bestuurden...

— En wat zeggen ze over ons? vroeg grootvader.

— Veel dorpingen hebben medelijden... ze kunnen niets doen... Een man uit de stad speelt den baas... Hij heeft Ivonitch, den winkelier, laten dooden, omdat deze protesteerde tegen het weghalen van zijn laatste waren...

— Wij moeten verder, zei de heer Ikowa.

Renski spande zijn slede in en voerde de familie naar een afgelegen stad, waar deze niet bekend was. Ook daar heerschte beroering. Maar de Ikowa's konden een trein nemen...

Eindelijk kwamen ze in een verre provincie aan. Daar woonden ze maanden in een ellendig huisje. Er gebeurden vreeselijke dingen in Rusland. De czaar werd gevangen genomen en later gedood. Burgeroorlog heerschte tot de revolutie zegevierde. De Ikowa's weken naar het buitenland en vader werd te Londen bediende in een hotel, om zijn brood te verdienen. Het meegenomen Russisch geld was waardeloos. Later vertellen we nog wel eens meer.

E I N D E.